

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodnicząca SSO Alina Siatecka

SSO Antoni Łuczak

SSO Anna Judejko (spr.)

Protokolant: p.o. stażysty Beata Jopek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań Grunwald Waldemara Praszczyka

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2017 r.

sprawy **M. M.** skazanego z art. 280 §1 k.k. i inne

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 31.08.2017r., sygn. akt III K 527/17

1/ utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy,

2/ zasądza od Skarbu Państwa na rzecz r. pr. T. B. kwotę 295,20 zł brutto tytułem kosztów obrony udzielonej skazanemu w postępowaniu odwoławczym z urzędu,

3/ zwalnia skazanego od obowiązku zwrotu na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

SSR Anna Judejko SSO Alina Siatecka SSO Antoni Łuczak

UZASADNIENIE

Ł. M. został skazany prawomocnymi wyrokami: Sądu Rejonowego w Świeciu n. Wisłą z dnia 21 listopada 2013 r., sygn. akt II K 789/11, Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 27 czerwca 2014 r., sygn. akt III K 505/13, Sądu Rejonowego w Grodzisku Wielkopolskim z dnia 28 stycznia 2016r., sygn. akt II K 471/15 oraz Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 29 czerwca 2016 r., sygn. III K 370/16.

Wyrokiem łącznym z dnia 31 sierpnia 2017 r., wydanym w sprawie sygn. akt III K 527/17, Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu na podstawie art. 569 § 1 k.p.k. w zw. z art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. i art. 87 § 1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności i ograniczenia wolności orzeczone wobec Ł. M. wyrokami opisanymi w punkcie I, II oraz III wyroku i wymierzył skazanemu karę łączną 3 (trzech) lat pozbawienia wolności. Na podstawie art. 577 k.p.k. w zw. z art. 63§1 k.k. zaliczył skazanemu Ł. M. na poczet orzeczonej w punkcie 1 kary łącznej pozbawienia wolności okres zatrzymania w dniu 3.11.2015 r. oraz od 26 sierpnia 2017 r. i nadal. Ponadto na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. wyroki podlegające połączeniu w zakresie nieobjętym wyrokiem łącznym pozostawił odrębnemu wykonaniu i na podstawie art. 572 k.p.k. w zw. z art. 569 § 1 k.p.k. i art. 85 § 1, 2 i 3 k.k. umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w pozostałym zakresie.

Przedmiotowy wyrok łączny zaskarżył obrońca Ł. M. w całości na korzyść oskarżonego. Apelujący zarzucił wyrokowi Sądu Rejonowego na podstawie art. 438 pkt 2. k.p.k. naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na wynik

sprawy, a mianowicie – art. 423 § 1 k.p.k. i art. 424 § 1 i § 2 k.p.k. – poprzez nie sporządzenie uzasadnienia pomimo prawidłowego złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku, co w efekcie uniemożliwia dokonanie merytorycznej kontroli zaskarżonego wyroku i w związku z powyższym na podstawie art. 427 § 1 i art. 437 § 2 k.p.k. wnosi o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, w całości, do ponownego rozpoznania, gdyż zachodzi konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości.

Jednocześnie z ostrożności procesowej, w przypadku uznania przez Sąd II instancji, że nie zachodzi przesłanka do uchylenia wyroku z uwagi na brak sporządzenia uzasadnienia w niniejszej sprawie, skarżący przedmiotowemu wyrokowi zarzucił na podstawie art. 438 pkt 4 k.p.k. rażąco niewspółmierność orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności w stosunku do celów jakie kara ta winna spełnić w zakresie prewencji szczególnej i społecznego oddziaływania.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący na podstawie art. 427 § 1 i art. 437 § 1 k.p.k. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie kary łącznej w niższym wymiarze, zgodnie z zasadą pełnej absorpcji lub o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji celem ponownego jej rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Skarżący we wniesionej apelacji sformułował pod adresem wyroku Sądu I instancji zarzut naruszenia przepisów postępowania poprzez niesporządzenie uzasadnienia przedmiotowego wyroku co skutkowało uniemożliwieniem dokonania jego merytorycznej kontroli.

Przyznać wypada, że mimo złożenia przez obrońcę skazanego prawidłowego wniosku o uzasadnienie wyroku Sądu I instancji nie zostało ono sporządzone.

Zgodnie zaś z treścią § 95 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2015 r. regulamin urzędowania sądów powszechnych orzeczenie i jego uzasadnienie sporządza przewodniczący posiedzenia lub rozprawy lub sędzia sprawozdawca. Przy czym w treści ust. 2 § 95 tegoż rozporządzenia wskazano, że w razie gdy sporządzenie pisemnego uzasadnienia orzeczenia przez przewodniczącego posiedzenia lub rozprawy lub sędziego sprawozdawcę nie jest możliwe lub napotyka przeszkody, których czasu trwania nie można przewidzieć, uzasadnienie sporządza inny sędzia, asesor sądowy lub ławnik, który brał udział w wydaniu orzeczenia. Jeżeli sporządzenie pisemnego uzasadnienia jest niemożliwe, przewodniczący wydziału czyni o tym wzmiankę w aktach sprawy.

W kontekście powyższego wskazać należy, że zaskarżone orzeczenie zostało wydane w składzie jednoosobowym, przy czym sędzia sprawozdawca po jego wydaniu zmarł, z przyczyn obiektywnych zatem sporządzenie uzasadnienia tegoż wyroku nie było możliwe. Mając to na uwadze zasadnie po złożeniu przez obrońcę skazanego wniosku o uzasadnienie wydano zarządzenie, w którym wskazano, że uzasadnienie nie zostanie sporządzone. Czynności dokonane w przedmiotowej sprawie były zatem uzasadnione faktycznie i prawnie.

Zaznaczyć przy tym należy, iż sam fakt braku uzasadnienia wyroku nie stanowi uchybienia treści przepisów art. 423 i 424 k.p.k., które można by samoistnie uznać za mające wpływ na treść orzeczenia w rozumieniu art. 438 pkt. 2 k.p.k. Samo bowiem sporządzenie uzasadnienia następuje już po wydaniu wyroku i stanowi czynność wtórną dokumentującą treść narady nad wyrokiem, którego wymogi w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji określone są w art. 424 k.p.k.

Analiza akt niniejszej sprawy nie pozostawia zaś jakichkolwiek wątpliwości, że o ile uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie zostało sporządzone, o tyle jednak sama kontrola odwoławcza orzeczenia jest możliwa, albowiem już z treści orzeczenia wynika jakimi przesłankami kierował się Sąd Rejonowy wydając takie, a nie inne rozstrzygnięcie.

Jak wynika z wyroku, Sąd I instancji zastosował przepisy dotyczące kary łącznej w wersji obowiązującej po 1 lipca 2015r., do czego był uprawniony z uwagi na to, że przedmiotem rozpoznania były, między innymi, wyroki wydane po tej dacie. Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu I instancji co do zakresu połączenia orzeczonych wobec skazanego kar, który nie objął kary z wyroku IV, która została już wykonana przed wydaniem wyroku (art. 85 § 2 k.k.). Warto w tym miejscu podkreślić, że skarżący we wniesionym środku odwoławczym nie kwestionował w żaden sposób prawidłowości wydanego wyroku łącznego w zakresie dotyczącym zasady połączenia kar. Apelacja w tym zakresie ograniczała się do zarzutów wymierzenia skazanemu zbyt surowej kary łącznej. Z tak sformułowanym zarzutem nie sposób jednak się zgodzić.

Sąd Rejonowy określił bowiem wymiar kar łącznych pozbawienia wolności w odniesieniu do orzeczeń spełniających warunki do ich połączenia w sposób zasługujący na pełną akceptację, biorąc zaś pod uwagę wszystkie istotne okoliczności determinujące wymiar kary łącznej Sąd Odwoławczy nie znalazł żadnych podstaw, aby orzeczenie to kwestionować.

Podkreślić należy, że gdy chodzi o karę łączną o jej ukształtowaniu decydują nie tyle ogólne dyrektywy wymiaru kary (te bowiem zostały już wzięte pod uwagę w toku aktu wymiaru poszczególnych kar jednostkowych; w doktrynie wskazuje się jednak, że tylko przy ich uwzględnieniu można prawidłowo określić przesłanki właściwego orzeczenia co do kary łącznej /por. T. Grzegorzczak „Kodeks postępowania karnego – komentarz” Zakamycze 1998, s. 1126/), co zwartość czasowa poszczególnych przestępstw (albo jej brak), ich podobieństwo rodzajowe (albo różnice w tym zakresie), ścisły związek podmiotowy (albo też odległy lub brak takiego związku), jak również okoliczności, które zaistniały już po wydaniu poszczególnych wyroków, które mogą przemawiać za bardziej lub mniej korzystnym ukształtowaniem kary łącznej. Poza tym na wymiar kary łącznej (jej miejsce pomiędzy granicami wyznaczonymi przez zasadę absorpcji i zasadę kumulacji) ma wpływ ilość kar podlegających łączeniu. Kara łączna nie może bowiem prowadzić do faktycznej, bezpodstawnej, nieuzasadnionej „bezkarności” za większość czynów obejmowanych wyrokiem łącznym.

Wbrew twierdzeniom skarżącego, mimo braku sporządzenia uzasadnienia przedmiotowego orzeczenia z jego treści w sposób niewątpliwy wynika, że kształtując wymiar kary łącznej Sąd pierwszej instancji wziął pod uwagę wszystkie niezbędne okoliczności przemawiające zarówno na korzyść jak i niekorzyść skazanego. Mając to na uwadze Sąd Rejonowy miał, w ocenie Sądu Odwoławczego pełne podstawy aby zastosować konstrukcję opartą na zasadzie asperacji. Wbrew twierdzeniom skarżącego związek czasowy pomiędzy czynami, których dopuścił się skazany nie jest bowiem bliski (czyny objęte karą łączną skazany popełniał na przestrzeni kilku lat – od 2011 – 2015 r.), podobnie nie sposób przyjąć za taki związek przedmiotowy pomiędzy przestępstwami, za które Ł. M. został skazany. Przestępstwa te godzą bowiem w różne dobra prawne takie jak zdrowie, mienie, czy zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Przy tym niewątpliwym jest, że pełna zasada absorpcji przy wymiarze kary łącznej winna być stosowana jedynie w szczególnych przypadkach. Skarżący we wniesionym środku odwoławczym nie przedstawił zaś żadnych argumentów pozwalających na podważenie stanowiska Sądu Rejonowego w tym zakresie, odwołując się jedynie do swego zachowania skazanego w czasie pobytu w zakładzie karnym. Z treści opinii dotyczącej osoby skazanego sporządzonej przez administrację zakładu karnego oraz dokumentów dołączonych do apelacji wynika, że Ł. M. w warunkach izolacji penitencjarnej był nagradzany regulaminowo, a jego pobyt w zakładzie karnym przebiega co do zasady poprawnie. O ile przy tym docenić należy fakt, że skazany w zakładzie karnym co do zasady funkcjonuje poprawnie i zachowuje się regulaminowo, okoliczność ta sama w sobie nie mogła stanowić podstawy do wymierzenia kary z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji. Nadmienić bowiem należy, że prawidłowe funkcjonowanie skazanego w zakładzie karnym winno być normą, nie zaś wyjątkiem zasługującym na szczególne – w kontekście powyższych okoliczności – potraktowanie. Poza tym – jak to wyżej wskazano – zachowanie skazanego w trakcie odbywania kary stanowi zaledwie jedną z kilku okoliczności decydujących o wymiarze kary łącznej. Niemniej jednak Sąd Okręgowy pragnie zauważyć, że dalsze prawidłowe zachowanie skazanego w warunkach penitencjarnych, jakkolwiek nie mogło mieć wyłącznego wpływu na ustalenie wymiaru orzeczonej wobec niego kary łącznej z zastosowaniem pełnej zasady absorpcji, może zostać uznane za podstawę do ubiegania się przez Ł. M. po upływie wymaganego okresu czasu o warunkowe przedterminowe zwolnienie.

Przy ocenie wymiaru orzeczonej w przedmiotowej sprawie kary łącznej nie da się pominąć faktu, że Ł. M. był kilkakrotnie karany, przy czym jego późniejsza postawa skutkowałą zarządzeniem kar pozbawienia wolności orzeczonych pierwotnie z warunkowym zawieszeniem wykonania. Orzeczoną natomiast karę ograniczenia wolności zamieniono na zastępczą karę pozbawienia wolności. Powyższe wskazuje na lekceważący w danym okresie czasu stosunek skazanego do obowiązującego porządku prawnego oraz do wydanych w związku z jego naruszeniem wyroków.

Biorąc wyżej wymienione okoliczności pod uwagę brak było podstaw do ukształtowania orzeczonej w przedmiotowej sprawie kary łącznej na zasadzie pełnej absorpcji. Wymiar orzeczonej wobec skazanego kary oscylować musiał między najwyższą z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa, która w tym przypadku wynosiła 2 lata pozbawienia wolności, do ich sumy, czyli 3 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Rejonowy ukształtował wysokość kary na poziomie 3 lat pozbawienia wolności. Takie rozstrzygnięcie w żadnej mierze nie mogło zostać uznane za rażąco i niewspółmiernie surowe w rozumieniu art.438 pkt.4.k.p.k. Uwzględniło ono bowiem w sposób adekwatny wszystkie okoliczności wpływające na wymiar kary łącznej spełniając tym samym cele prewencji ogólnej i szczególnej. W związku z tym Sąd odwoławczy nie miał merytorycznej ani formalnej podstawy do jej złagodzenia.

Odnośnie punktu dotyczącego zaliczenia na poczet kary łącznej okresu zatrzymania i odbywania kary, orzeczenie to w kontekście zebranych w sprawie dokumentów jest w pełni zrozumiałe. Jak wynika bowiem z danych zawartych w opinii z zakładu karnego (k29) skazany do dnia 26 sierpnia 2017r. odbywał karę orzeczoną wyrokiem wymienionym w punkcie IV – która nie została objęta karą łączną. Natomiast od 26 sierpnia 2017r. skazany odbywa karę orzeczoną w sprawie III K 505/13 (wyrok wymieniony w punkcie II), która została objęta karą łączną. Nie ulega zatem wątpliwości, że wskazany okres należało zaliczyć na poczet orzeczonej kary łącznej. Odnośnie zaś zatrzymania w dniu 3.11.2015r., to zostało ono zaliczone na poczet kary ograniczenia wolności w sprawie II K 471/15 (punkt III wyroku) również objętej karą łączną zatem podlegało ono w konsekwencji zaliczeniu na poczet tej kary. Prawdłowo również w punkcie 4 Sąd I instancji orzekł o umorzeniu postępowania o wydanie wyroku łącznego w zakresie nieobjętym tym wyrokiem.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że zarzuty i wnioski apelacji nie zasługują na uwzględnienie i utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

O kosztach obrony udzielonej skazanemu obrony z urzędu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. § 4 ust. 1 i 3, § 17 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2017 r. poz. 1798). Sąd jedynie omyłkowo przyjął stawkę maksymalną z Rozporządzenia z 2015r. w kwocie 240 złotych plus VAT, natomiast aktualnie obowiązująca stawka za obronę z urzędu w sprawie o wydanie wyroku łącznego to 120 złotych.

Uwzględniając brak możliwości zarobkowych i majątkowych skazanego, spotęgowany faktem pozbawienia go wolności, Sąd Okręgowy na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił Ł. M. od obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Anna Judejko Alina Siatecka Antoni Łuczak